

Etter fuglene

av Bob McNab

Fuglene. Hver eneste kveld er det de jævla fuglene. Jeg ligger i senga og presser putene mot ørene, og det hjelper – jeg sovner. Men kort tid etterpå våkner jeg igjen og putene er rotet bort i mørket. Jeg puster tungt og forsøker ikke å legge merke til lydene; klørne som skraper mot lokket på søppelkassen, de plutselige øyeblikkene med paniske vingeslag. Nebb som river og sliter i plastposene.

Hadde Therese vært her ville hun reist seg fra senga, gått over gulvet og åpnet vinduet. Så lent seg ut, hyttet og viftet med hendene mens hun freste og hysjet. Jeg skjønnte aldri hvorfor hun orket, og jeg sa det til henne, sa at det ikke var noen vits.

«De kommer uansett tilbake.»

«Vi må huske å legge noe på det lokket så vi slipper det her,» sa hun og trakk dyna over seg.

Jeg ble liggende våken. Etter noen få minutter var fuglene tilbake.

En dag jeg kom hjem lå det en nevestor, rund stein på søppelboksen. Det var juli, og skyfri himmel. Jeg gikk rundt huset og fant henne der. Hun hadde på seg mørke solbriller og bikiniunderdel. Ingenting mer. Jeg så meg rundt, lot blikket drive over husveggene som omga hagen, alle vinduene. Jeg vendte meg mot henne igjen.

«Du gir deg ikke?» spurte jeg.

«Nei, slutt nå. Hvis de vil stirre så la de for all del bare gjøre det.»

Stilhet.

I blomsterbedet mellom meg og henne lå mørk jord mellom to av steinene som skilte plen og bed. Det var et nesten motbydelig syn.

«Du fant ikke noe annet å bruke?»

«Noe annet enn hva da?» Hun løftet en hånd og klødde seg på magen, rett under de bare brystene, og med det samme merket jeg en varme som brant meg på innsiden.

«Noe annet å legge på lokket.» Jeg klarte ikke se øynene hennes gjennom solbrillene, og ansiktet var ikke rettet mot meg, men likevel pekte jeg ned mot bedet. «Det der ser jo faen meg helt latterlig ut!»

Hun sukket og reiste seg fra stolen, ble stående og se på meg med øynene gjemt bak den mørke platen.

«Det er bare en stein, Martin. Den kan flyttes og den kan legges tilbake. Skal jeg legge den på plass igjen? Roer du deg ned da?»

Varmen ble sterkere.

«Vet du, alle naboene kan helt fritt stå og glo på puppene dine, mens jeg ikke kan se øynene dine engang?»

Hun tok av seg brillene og med det samme skulle jeg ønske hun hadde beholdt dem på.

«Nå har jeg tatt av solbrillene mine, og jeg kan gå og hente steinen og legge den på plass. Er det greit nå?»

Jeg svarte ikke og tok en ny runde med blikket over fasadene rundt oss.

«Du har ikke godt av å jobbe disse langvaktene, Martin.» Hun snudde og gikk mot den åpne verandadøren. «Du er alltid i et jævla råttent humør når du kommer hjem.»

De plutselige skrikene rett utenfor vinduet. Jeg rives ut av søvnen igjen, og blir liggende å tenke på henne, hvordan jeg så på henne når hun gikk over gulvet nedenfor senga; naken, det svake lyset gjennom gardinene som gjorde huden hennes hvit, nesten livløs. En gang jeg så henne slik fikk jeg en tanke om at hun lignet et gjenferd. Det var helt i begynnelsen, rett etter vi flyttet inn. Jeg sa det til henne da hun kom tilbake og la seg igjen. Jeg sa hun lignet et erotisk gjenferd. Hun så på meg, himlet med de trøtte øynene og smilte.

«Herregud, så teit du er.»

Så la hun seg ned og ålte seg bakover til hun lå helt inntil magen og brystet mitt, og før jeg sovnet slo det meg at hvis vi lå slik lenge nok, ville vi få den nøyaktig samme kroppstemperaturen.

Men det er lenge siden nå.

Jeg hentet steinen og la den tilbake i rekken med de andre. Så gikk jeg til garasjen. Jeg fant en eske med spiker og veide den i hånden. Den var tung nok, men den tynne pappen var ikke noe hinder for nebbene og klørne, og hvis det var ravner der ville de blanke småspikrene skape et helvetes kaos. Jeg la den tilbake, lette videre. Løftet og veide malingspann, kubein, alt jeg fant som kunne veie tungt nok. Jeg gikk frem og tilbake, og hver gang jeg løftet eller flyttet på noe, virvlet støv opp i lyssjakten som skrådde inn i garasjen fra det lille vinduet på veggen. Det var mens jeg så på støvet som glitret i lyset at blikket mitt fanget noe utenfor vinduet. Bortenfor hagen, en svak bevegelse i kanten av et vindu. Glasset i garasjevinduet var støvete og skittent, bevegelsen utenfor var vanskelig å tyde. Det kunne være en kropp, kanskje en gardin. Jeg gikk ut av garasjen og mot baksiden av huset. Hun satt ikke ute, verandadøren var lukket. Jeg så mot vinduet igjen. Ingenting. Gardinene hang helt stille, mellom dem var bare mørke.

Da jeg kom inn i stua lå hun på sofaen med et pledd over seg. Hun så på tv-en med et ukeblad på magen.

«Var du nettopp ute på baksiden?»

Hun så fort på meg, så på tv-en igjen.

«Nei, hvordan det?»

Jeg ville ikke si noe, ville ikke gi henne anledningen til å fare opp og kaste ut alle disse ordene hun alltid brukte om meg hvis jeg spurte for mye.

«Bare syns jeg hørte du var på baksiden.»

«Ok,» sa hun og holdt blikket på tv-en.

Jeg gikk inn på kjøkkenet og satte meg ved spisebordet. I hagen utenfor vinduet ble dagen tappet ut: skygger vokste inn over gresset, lyset gled vekk fra fasadene. I vinduet bortenfor hagen var det fortsatt ingen bevegelse. Jeg visste huset hadde blitt solgt noen måneder tidligere, men kunne ikke huske å ha sett noen flytte inn.

Hun kom inn på kjøkkenet og åpnet kjøleskapet. Hun hadde tatt på seg klær, vid joggebukse og stor hettegenser. Hun stod og holdt i kjøleskapsdøra og bet seg i leppa mens hun studerte innholdet.

«Du, har det flyttet noen inn i huset der?» spurte jeg. Hun snudde raskt på hodet, så mot vinduet.

«Hvordan det?»

«Jeg bare lurer.»

«Ja, jeg tror det. Var vel en fyr som flytta inn for en stund siden.»

Jeg snudde meg mot henne.

«Én fyr? Hva skal han med et helt hus?»

«Det er vel helt opp til han hvordan han vil bo.» Fortsatt den samme skarpheten i stemmen som tidligere.

«Har du snakket med han?»

Hun klødde seg på baksiden av leggen med den ene foten og blåste hår vekk fra ansiktet.

«Om jeg har snakket med han? Tja, har vel snakket med han et par ganger, tror jeg.»

«Du tror du har snakket med han et par ganger?»

«Herregud, jeg har hilst på han og slått av et par ord. Han virker som en grei fyr.»

«Han virker grei, ja? Han bor alene og virker grei? Akkurat.»

Hun lukket kjøleskapet hardt igjen og gikk tilbake til stua. Jeg fulgte henne med blikket, så tilbake til vinduet. Ingen bevegelse.

Hun hadde fire forskjellige hårfarger på like mange år, og kledde dem alle. Hun var ikke alltid enig i det. En gang hun kom inn døra i den første leiligheten vår, satte hun seg ned i sofaen og strigråt. Jeg satte meg ved siden av og strøk gjennom håret, løftet opp en hårlokk og studerte den.

«Er det så ille da?» spurte jeg. Hun hadde lagt ansiktet i hendene og gråt så kraftig at tårene rant ut mellom fingrene. «Jeg syns det ser fint ut,» sa jeg.

«Nei!» kom det fra hendene. «Det er *svart*! Jeg vil jo faen ikke ha svart hår!»

Jeg visste ikke hva jeg skulle si, og ble bare sittende å stryke i håret. Så slo hun ut med hånden, slo vekk armen min.

«Ikke ta på det! Ikke rør det!»

Med det samme gikk et sinnebrøl gjennom meg, blodet raste i kroppen, pulsen slo i ørene. Jeg kjente hvordan nevene knyttet seg, og jeg ble overstrømmet av lynraske impulser. I hodet så jeg meg selv bruke nevene, følge impulsene. Jeg forstod ingenting av det som skjedde, og midt i det vanvittige raseriet vokste panikken. Jeg reiste meg fort fra sofaen og gikk inn på badet og låste døren, skrudde på kranen og kastet kaldt vann i ansiktet, igjen og igjen, helt til pulsen sluttet å dundre i ørene. Hele kroppen skalv, og knærne følte som de var fulle av varm leire. Jeg forstod ingenting av det.

Neste dag kjørte jeg henne til frisøren. Da jeg hentet henne to timer senere hadde hun fortsatt svart hår. Jeg spurte hva hun hadde gjort i de to timene som var gått siden jeg slapp henne av. Hun sa hun hadde gått rundt og sett i butikker.

«Men du har ingen poser? Har du gått i butikker i to timer og ikke kjøpt noe som helst?»

Hun så på meg.

«Nei, jeg er blakk. Kan ikke handle når jeg ikke har penger.»

«Men hvorfor har du ikke farget håret?»

«Nei, jeg fant ut at jeg vil ha det svart. Det er ikke så ille, egentlig.»

«Kanskje ikke så enkelt når du ikke har penger til å betale frisøren også?»

Hun satte blikket i meg. «Kan du kjøre eller?»

På veien hjem sa vi ingenting. Hun så ut vinduet på sin side og tvinnet lokker av det mørke håret rundt en finger. Hver gang jeg clutchet kjente jeg leiren i knærne.

Et nytt skrik, og jeg er tilbake i rommet. Jeg drømmer ikke lenger. Bevisstheten glir frem og tilbake som en pendel mellom mørket i rommet og mørket i søvnen. Lyden av klørne som klorer og sklir over lokket på søppelkassen skjærer meg i ørene. Hadde Therese vært her ville hun stønnet i mørket, trukket dynen opp over hodet, mumlet ting under den som jeg ikke kunne høre. Og jeg hadde spurt henne hva hun sa.

«Hvorfor er det bare søpla vår de er så interessert i? Det er seksogtredve søppelbokser i denne gata! Satans fuglehelvete, hver eneste kveld.»

Og jeg ville sagt at jeg ikke visste.

Alt dette ville skjedd hvis hun var her nå.

Fra kjøkkenet hørte jeg lydene hennes i huset: det korte klikket i tv-en som ble slått av, magasinet som ble lagt på stuebordet, knirkingen i trappen opp til andre etasje som fortsatte og fortsatte, til den til slutt stoppet i taket rett over meg. Så susingen fra de gamle vannrørene, en fjern hysjing. Jeg reiste meg, gikk over gulvet og slukket taklyset og satte meg igjen. I vinduet utenfor hagen var alt fortsatt stille og mørkt. Jeg lukket øynene og senket hodet til haken traff brystet, og jeg merket hvor sliten jeg var, så fryktelig, fryktelig sliten, og hun hysjet fortsatt ned til meg gjennom veggene, til hun hadde fylt hvert eneste rom.

Jeg våknet av at hun snakket til meg. Ordene nådde ikke gjennom, jeg spurte hva hun hadde sagt. Hun lå med ryggen mot meg.

«Jeg sa: Tok du vekk steinen?» Jeg løftet på hodet og hørte kaoset utenfor.

«Ja, jeg la den tilbake.»

Hun sukket tungt. «Og så la du ikke noe annet der i stedet?»

Jeg tenkte tilbake, gikk gjennom hva jeg hadde gjort i garasjen. Så kom jeg på bevegelsen i vinduet.

«Jeg skulle egentlig finne noe, men jeg glemte det.»

Hun pustet tung ut med munnen, og jeg skjønnte at hun tenkte jeg var håpløs. Jeg orket ikke tanken på å ligge ved siden av henne og bli minnet på dette hver gang vi ble vekket av lydene, og reiste meg fra senga og begynte å kle på meg. Hun vendte hodet og så på meg, store øyne over den smale, bleke skulderen.

«Hva skal du?»

«Jeg skal fikse det. Jeg legger steinen tilbake, bare for i kveld, så finner jeg noe annet i morgen.»

Hun satte seg opp i senga.

«Hvorfor kunne du ikke bare la den ligge, Martin?»

Jeg svarte ikke, og gikk over gulvet mens jeg dro t-skjorten over hodet.

Gresset under føttene var kaldt og vått av dugg. Jeg tok opp steinen og gikk rundt huset. Så fort jeg rundet hjørnet fløy fuglene opp i luften og forsvant over hustakene. Kun en av dem ble igjen, en ravn som stod og hoppet rundt på steinhellene helt ytterst i innkjørselen med noe

som ga fra seg et svakt skjær i lyset fra gatelykten. De hadde stukket hull på en av posene, men det var ikke stort de hadde fått ut av den. Jeg la posen tilbake, steinen på lokket og så tilbake på raven. Den lekte fortsatt, hoppet høyere og høyere. Det var midt i et av hoppene at jeg fikk et kort glimt av hva den lekte seg med. Jeg gikk mot den og viftet med hånden, den flakset opp fra innkjørselen og inn i natten over gatelykten. Kondomet lå på steinhellene, vridd og klorete opp i strimler. Synet var komisk, jeg smilte mens jeg gikk ut av innkjørselen, ut på den kalde asfalten og så ned gjennom gaten, lette etter søppelboksen raven hadde vært i. Jeg skulle finne ut hvor det var, så skulle jeg fortelle det til Therese når jeg kom tilbake på soverommet og jeg visste hun kom til å le og fryde seg. Men de søppelboksene jeg klarte å se var alle sammen lukket, og til slutt gikk jeg tilbake over hellene.

Det er rart hvordan man kan fornemme blick, at man kan føle et fysisk trykk mot en plass på kroppen når man blir observert. På vei over hellene merket jeg henne som et lett trykk mot bakhodet. Jeg så opp mot vinduet; en hvit kropp bak glasset, og hun så ned på meg med de samme store øynene som da jeg gikk. Jeg smilte, men ansiktet hennes var stivt og alvorlig. Så løsnet noe i meg. En tung kulde strålte gjennom brystet og jeg kjente magen knyte seg sammen. Jeg sprang de få skrittene bort til søppelboksen og løftet av steinen. Med den ledige hånden rev jeg ut det jeg fikk tak i gjennom hullet fra ravnenebbene. Sammenkrøllede servietter, tørkepapir, epleskrotter og bananskall, kontoutskrifter revet i ujevne strimler. Da jeg kom ned til bunnen av posen kjente jeg det stakk mot fingeren. Jeg tok det opp og så på det. Det lille firkantede papiret, blankt og revet over på midten. Knærne ble myke og fulle av leire, hånden som holdt papiret skalv og synet ble flekkete og uklart. Jeg så opp mot vinduet, men hun var borte. Jeg slapp papiret og sprang inn døren, og på vei opp trappen skrek jeg til henne, brølte, sprang inn på soverommet og rev til meg dynene, men hun var ikke der inne. Jeg sprang ut igjen, ned gangen og kjente på døren til badet. Den var låst. Jeg brølte igjen, rev i håndtaket og slo knyttnevene i døren. Så tok jeg et skritt bak og sparket den inn, nøkkel og dørhåndtak gled over flisene til der hun stod, ved kanten av badekaret. Jeg skrek mot henne mens jeg så hvordan flekkene i øynene vokste seg større, forsøkte å knipe øynene hardt sammen, men det hjalp ikke. Hun holdt seg for munnen og tryglet mellom fingrene, innsiden av lårene ble våte mens hun trakk seg bakover og opp i badekaret, trakk i dusjforhenget som for å gjemme seg mens knærne ga etter og tvang henne ned. Jeg så hånden min rive vekk forhenget og, og hvordan den tok tak i håret og løftet henne opp. Så hylte hun og slo mot hånden min, og gjennom flekkene så jeg steinen. Hun forstod så lite, og jeg ville si det til henne, forklare henne alt hun ikke visste.

Men før jeg fikk åpnet munnen ble jeg blind.

De gir seg aldri, fuglene. Jeg vrir meg i senga, legger puten over hodet for å få fred i noen minutter. Først når solen kommer frem forsvinner de. Det er det jeg ligger og venter på – stillheten som kommer etter fuglene.